

DODATOK č. 1 k SMERNICI č. 228

Profesijný rozvoj vysokoškolských učiteľov UNIZA

Prerokované: Vedeckou radou UNIZA dňa 27.3.2025

Schválené: Akreditačnou radou UNIZA dňa 3.4.2025

Účinné od: 3.4.2025

Článok 1

Úvodné ustanovenia

Účelom vydania tohto Dodatku č. 1 k Smernici č. 228 Profesiný rozvoj vysokoškolských učiteľov UNIZA je zosúladienie vnútorného predpisu so zákonom č. 269/2018 Z. z. o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania v znení neskorších predpisov a zosúladienie s jeho zavádzaním do praxe.

Článok 2

Predmet dodatku

1. **Vypúšťa sa** úvodná veta v smernici, ktorá znie: *Učiteľ je nositeľ vzdelanosti a strážca humanitných a etických hodnôt. Musí kultivovať študenta ako mnohohrvstovú osobnosť (Slavík et al.).*
2. V článku 1 sa doterajší odsek 2 prečísluje ako odsek 3 a jeho pôvodné znenie sa nahrádza novým znením takto:

„Účelom vydania smernice je podpora profesijného rozvoja vysokoškolských učiteľov a výskumných zamestnancov, ktorí sa zapájajú do vzdelávacieho procesu.“

3. V článku 1 sa vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„Smernica je vydaná v súlade s ustanoveniami Štandardov pre študijný program a Štandardov pre vnútorný systém kvality vydaných Slovenskou akreditačnou agentúrou pre vysoké školstvo (ďalej len „SAAVŠ“).“

4. V článku 1 sa vkladá nový odsek 4, ktorý znie:

„V texte smernice sa pod pojmom „vysokoškolskí učitelia“ rozumie vysokoškolskí učitelia a výskumní zamestnanci zapojení do vzdelávacieho procesu.“

5. Doterajšie znenie článku 2 sa nahrádza novým znením takto:

1. Žilinská univerzita v Žiline sa v zmysle rozvoja potenciálu vysokoškolských učiteľov deklarovanom v Dlhodobom zámere UNIZA zaväzuje vytvárať prostredie podporujúce tvorivosť a rozvoj profesijných kompetentností vysokoškolských učiteľov. Umožňuje tak učiteľom prístup k celoživotnému vzdelávaniu, podporuje ich iniciatívu zvyšovať si kvalifikáciu a rozvíjať svoje schopnosti.
2. Základným predpokladom výkonu profesie vysokoškolského učiteľa je kompetenčný profil. Je to súbor vedomostí, zručností, schopností a postojov, ktorými by mal učiteľ disponovať a rozvíjať ich.
3. Kompetenčný profil vysokoškolského učiteľa UNIZA obsahuje:
 - a. **Odborná a predmetová kompetentnosť** – učiteľ na UNIZA má osvojené odborné vedomosti a zručnosti v rozsahu a hĺbke zodpovedajúcej potrebám študijného programu a študijného predmetu. Je schopný transformovať poznatky príslušných vedných odborov, medziodborové poznatky a výsledky vlastného výskumu do obsahov študijných predmetov a dokáže vytvárať väzby a súvislosti medzi predmetmi. Vie vyhľadávať a spracovávať informácie, disponovať užívateľskými zručnosťami v oblasti informačno-komunikačných technológií a je schopný podporiť transformáciu metodológie poznania daného odboru do spôsobov myslenia študentov.
 - b. **Všeobecná pedagogická kompetentnosť** – učiteľ má osvojené z aspektu psychologického, sociálneho a multikultúrneho procesy a podmienky vzdelávania na vysokej škole. Dokáže podporovať rozvoj individuálnych kvalít študentov.

- c. **Psychodidaktická kompetentnosť** – učiteľ ovláda stratégie vyučovania a učenia sa. Využíva informačné a komunikačné technológie pre podporu učenia sa študentov. Má vedomosti o metódach verifikácie dosahovania výstupov vzdelávania, vie používať vhodné nástroje hodnotenia vzhľadom k individuálnym špecifikám študentov, študijných programov a požiadavkám UNIZA.
- d. **Komunikatívna a sociálna kompetentnosť** – učiteľ ovláda a používa prostriedky pedagogickej komunikácie so študentmi a partnermi UNIZA, vytvára priaznivú socio-emočnú klímu v študijnej skupine, podporuje profesijnú socializáciu študentov.
- e. **Organizačná a manažérska kompetentnosť** – učiteľ má základné vedomosti o podmienkach a procesoch fungovania vysokej školy ako verejnoprávnej inštitúcie. Ovláda základné administratívne úkony spojené s evidenciou študentov a s nevyhnutnou evidenciou výsledkov vzdelávania študentov.
- f. **Diagnostická a intervenčná kompetentnosť** – učiteľ je schopný prispôsobiť výber vyučovacích metód i metód hodnotenia výsledkov študentom so špecifickými potrebami a nadaným študentom.
- g. **Kompetentnosť kultivujúca osobnosť učiteľa** – učiteľ má svojím všeobecným rozhľadom a profesijnou etikou pôsobiť na formovanie postojov a hodnôt študentov.
- h. **Kompetentnosť sebareflexie** – učiteľ je schopný sebareflexie na základe vlastného podnetu, ako aj podnetu iných subjektov (nadriadeného, kolegu, študentov).

6. Doterajšie znenie **článku 3 sa nahrádza novým znením vrátane názvu** takto:

Článok 3 **Profesijný rozvoj vysokoškolských učiteľov UNIZA**

1. Predpoklady na profesijný rozvoj vysokoškolských učiteľov UNIZA vytvára **systém ďalšieho vzdelávania**. Tento systém tvoria tri kľúčové oblasti komplexne rozvíjajúce osobnosť vysokoškolského učiteľa:
 - a. ďalšie vzdelávanie v oblasti odborných kompetentností,
 - b. ďalšie vzdelávanie v oblasti pedagogických kompetentností,
 - c. ďalšie vzdelávanie v oblasti jazykových kompetentností.
 2. UNIZA podporuje profesijný rozvoj svojich vysokoškolských učiteľov, a tak napĺňa:
 - a. Štandardy SAAVŠ pre študijný program, v článku 6 bod 6: „učitelia študijného programu rozvíjajú svoje odborné, jazykové, pedagogické, digitálne zručnosti a prenositeľné spôsobilosti“.
 - b. Štandardy SAAVŠ pre vnútorný systém kvality, v článku 6 písm. c): „vysoká škola sa systematicky uisťuje, že na zabezpečenie študijných programov má učiteľov, ktorých kvalifikácia, rozvrhnutie pracovnej záťaže, úroveň výsledkov tvorivých činností, praktické skúsenosti, pedagogické zručnosti a prenositeľné spôsobilosti umožňujú dosahovať výstupy vzdelávania a ktorých počet a pracovná kapacita zodpovedá počtu študentov“.
7. Doterajší **názov článku 4 sa mení** takto: „**Ďalšie vzdelávanie v oblasti odborných kompetentností**“.
8. V **článku 4 sa pôvodné znenie odseku 1 nahrádza** novým znením takto:

„Ďalšie vzdelávanie v oblasti odborných kompetentností je zamerané na rozvoj odbornej a predmetovej kompetentnosti, je veľmi úzko naviazané na študijný odbor a študijné predmety, ktorých vyučovanie vysokoškolský učiteľ zabezpečuje prípadne sa pripravuje na ich zabezpečovanie z pohľadu požiadaviek praxe, spoločenského vývoja, ako aj strategických zámerov univerzity.“

9. V **článku 4 sa** doterajšie odseky 2 a 3 **vypúšťajú**.

10. V článku 4 sa vkladá nový odsek 2, ktorý znie takto:

„Možnosťami, ako aj dôkazmi rozvoja odbornej a predmetovej kompetentnosti vysokoškolského učiteľa na UNIZA sú:

- a. *aktívne členstvo vo vedeckých/odborných výboroch, združeniach, asociáciách, komorách, atď.,*
- b. *aktívna účasť v diskusných odborných fórach,*
- c. *výstupy tvorivej činnosti vysokoškolského učiteľa v oblasti výskumu,*
- d. *aktívna účasť na vedeckých konferenciách, seminároch, workshopoch,*
- e. *účasť na zahraničných stážach, štipendijných pobytoch,*
- f. *účasť na riešení medzinárodných/národných projektov,*
- g. *účasť na programoch/kurzoch odborného vzdelávania organizovaných univerzitami, podnikmi, organizáciami a inštitúciami ďalšieho odborného vzdelávania, MOOC (Massive Open Online Course) kurzoch,*
- h. *d ďalšie možnosti a dôkazy potvrdzujúce získanie najnovších poznatkov v odbore, uznanie odbornou/akademickou komunitou, rozvoj odbornej kompetentnosti vysokoškolského učiteľa v medzinárodnom prostredí, získavanie najnovších poznatkov z odboru zo zahraničných univerzít, vzdelávacích inštitúcií, od odborníkov z praxe a pod.“*

11. Doterajší názov článku 5 sa mení takto: **„Ďalšie vzdelávanie v oblasti pedagogických kompetentností“**.

12. V článku 5 sa pôvodné znenie odseku 1 nahrádza novým znením takto:

„Ďalšie vzdelávanie v oblasti pedagogických kompetentností je zamerané na rozvoj pedagogických kompetentností vysokoškolských učiteľov a na vzdelávanie v oblasti vysokoškolskej pedagogiky akceptujúc najnovšie trendy vo vysokoškolskom vzdelávaní. Koncepcia vzdelávania rešpektuje práva a potreby študentov akceptujúc princípy vzdelávania orientovaného na študenta. Témy vzdelávania sú volené tak, aby ponúkali aktuálne trendy vo vzdelávaní aplikovateľné v jednotlivých fázach vyučovania: príprava a plánovanie, realizácia, hodnotenie, sebareflexia.“

13. V článku 5 sa doterajšie odseky 2, 3 a 4 vypúšťajú.

14. V článku 5 sa vkladajú nové odseky 2, 3 a 4, ktoré znejú takto:

2. **Možnosťami, ako aj dôkazmi** rozvoja pedagogických kompetentností vysokoškolského učiteľa na UNIZA sú:

- a. *účasť na programoch/kurzoch vzdelávania v oblasti pedagogiky organizovaných **externými stranami** - univerzitami, podnikmi, organizáciami a inštitúciami ďalšieho vzdelávania alebo v rámci mobility Erasmus+ akreditácie pre ďalšie vzdelávanie, MOOC (Massive Open Online Course) kurzov a pod.,*
- b. *účasť na ďalšom vzdelávaní v oblasti pedagogiky organizovanom **Ústavom celoživotného vzdelávania UNIZA (ďalej len „ÚCV“)** (adaptačné vzdelávanie, rozvíjajúce pedagogické vzdelávanie),*
- c. *tvorba a vydávanie vysokoškolských učebníc, učebných textov, učebníc pre primárny a sekundárny stupeň vzdelávania a i.*
- d. *vedenie záverečných prác,*
- e. *projektová činnosť v oblasti pedagogiky,*
- f. *kvalifikačný rast,*
- g. *vedenie (lektorovanie) kurzov ďalšieho vzdelávania určených učiteľom a odborným zamestnancom primárneho alebo sekundárneho stupňa vzdelávania,*
- h. *d ďalšie možnosti a dôkazy z oblasti nadobúdania pedagogických kompetentností.*

3. **Adaptačné vzdelávanie na ÚCV** je prvým stupňom ďalšieho vzdelávania vo vysokoškolskej pedagogike a je určené pre začínajúcich vysokoškolských učiteľov. Je organizované raz ročne a obsahovo rozdelené do troch samostatných častí:
 - a. vysokoškolská / inžinierska pedagogika,
 - b. jazykové vzdelávanie,
 - c. princípy publikačnej činnosti a práca s knižničnými databázami.
4. **Rozvíjajúce pedagogické vzdelávanie na ÚCV** je určené:
 - a. vysokoškolským učiteľom na mieste lektora, asistenta či odborného asistenta (*druhý stupeň ďalšieho vzdelávania - vid'. Príloha č. 1*) a posilňuje kompetentnosti ako:
 - tvorca obsahu / štruktúry predmetu a materiálov na vyučovanie,
 - sprievodca učením,
 - objektívny hodnotiteľ študenta,
 - hodnotiteľ kvality výučby na základe spätnej väzby,
 - poradca, kritický priateľ / kolega vo vzťahu k študentovi,
 - tvorca učebných materiálov,
 - b. vysokoškolským učiteľom na mieste docenta a profesora (*tretí stupeň ďalšieho vzdelávania – vid'. Príloha č. 2*) a posilňuje kompetentnosti ako:
 - tvorca obsahu / štruktúry študijného programu a materiálov na vyučovanie,
 - prednášajúci a sprievodca štúdiom,
 - objektívny hodnotiteľ kvality študijného programu,
 - vzor správania, profesionál v odbore a učiteľský vzor,
 - poradca, kritický priateľ vo vzťahu k pracovnému tímu,
 - tvorca učebných textov.

15. Doterajší článok 6 sa nahrádza novým znením vrátane názvu takto:

Článok 6 Ďalšie vzdelávanie v oblasti jazykových kompetentností

1. **Ďalšie vzdelávanie v oblasti jazykových kompetentností je zamerané na rozvoj komunikatívnej a sociálnej kompetentnosti** vysokoškolského učiteľa, na rozvoj schopnosti komunikovať a viesť vyučovanie v cudzom jazyku a napĺňa tak Štandardy SAAVŠ a Dlhodobý zámer Žilinskej univerzity v Žiline v zmysle systematického rozvoja a internacionalizácie štúdia na univerzite.
2. **Možnosťami, ako aj dôkazmi** rozvoja jazykových kompetentností vysokoškolského učiteľa na UNIZA sú:
 - a. *účasť na jazykových kurzoch vzdelávania organizovaných externými stranami - univerzitami, organizáciami a inštitúciami ďalšieho vzdelávania alebo v rámci mobility Erasmus+ akreditácie pre ďalšie vzdelávanie, MOOC (Massive Open Online Course) kurzov a pod.,*
 - b. *účasť na ďalšom vzdelávaní organizovanom ÚCV, kde jazykové vzdelávanie, ktoré je aj súčasťou adaptačného vzdelávania je zamerané na prípravu a vedenie vysokoškolskej výučby v anglickom jazyku,*
 - c. *účasť na ďalšom jazykovom vzdelávaní organizovanom na UNIZA.*

16. Doterajší článok 7 sa nahrádza novým znením vrátane názvu takto:

Článok 7 Podmienky účasti na ďalšom vzdelávaní

1. **Adaptačné vzdelávanie** je **povinné** pre všetkých nastupujúcich vysokoškolských učiteľov s praxou do **5 rokov**.
2. Nastupujúci učiteľ **nemusí** v rámci adaptačného vzdelávania absolvovať vzdelávanie zamerané na vysokoškolskú pedagogiku, ak:

- a. je absolventom vysokej školy pedagogického zamerania alebo
 - b. absolvoval obsahovo porovnateľné vzdelávanie zamerané na vysokoškolskú pedagogiku.
 3. Nastupujúci učiteľ **nemusí** v rámci adaptačného vzdelávania absolvovať jazykové vzdelávanie, ak:
 - a. je absolventom 3. stupňa vysokoškolského vzdelávania alebo
 - b. absolvoval obsahovo porovnateľné vzdelávanie zamerané na získanie jazykových kompetentností.
 4. Nastupujúci učiteľ **nemusí** v rámci adaptačného vzdelávania absolvovať vzdelávanie zamerané na princípy publikačnej činnosti a prácu s knižničnými databázami, ak je absolventom 3. stupňa vysokoškolského vzdelávania na UNIZA.
 5. **O potrebe ďalšieho vzdelávania** (o obsahu, rozsahu, forme, načasovaní a spôsobe absolvovania) v oblasti odborných kompetentností, v oblasti pedagogických kompetentností a v oblasti jazykových kompetentností pre vysokoškolského učiteľa **rozhodne** vedúci katedry, resp. riaditeľ ústavu na základe návrhu garanta študijného programu v spolupráci s vysokoškolským učiteľom alebo na základe návrhu samotného vysokoškolského učiteľa.
 6. Vedúci katedry, resp. riaditeľ ústavu rozhodne o potrebe ďalšieho vzdelávania vysokoškolského učiteľa na základe jeho výsledkov v dosahovaní kvality v oblasti vzdelávania a výskumu.
 7. **Náklady spojené s účasťou na adaptačnom vzdelávaní** hradí zamestnávateľ (UNIZA).
 8. **Náklady spojené s účasťou na ďalšom vzdelávaní** (mimo adaptačného vzdelávania) hradí pracovisko, na ktorom zamestnanec vykonáva činnosť spojenú s prípravou a zabezpečovaním predmetu (katedra, ústav, fakulta).
17. Doterajšie články 8 a 9 **sa vypúšťajú**. Doterajšie články 10 a 11 **sa označujú** ako články 8 a 9.
18. **Článok 8 sa nahrádza novým znením** takto:
1. **Účasť na ďalšom vzdelávaní** v oblasti profesijného rozvoja vysokoškolských učiteľov je na UNIZA **dokladovaná** nadobudnutými osvedčeniami, certifikátmi alebo inými relevantnými dokladmi o absolvovanom ďalšom vzdelávaní.
 2. Získané doklady o absolvovanom ďalšom vzdelávaní má zamestnanec **povinnosť ukladať** na „**Portál zamestnanca UNIZA**“ (<https://zamestnanci.uniza.sk/>) do časti „**profesijný rast**“.
 3. V prípade absolvovania MOOC (Massive Open Online Course) kurzov alebo ich ekvivalentov je dokladom o absolvovaní vzdelávania aj spätná väzba od lektora dokázateľne poskytnutá danému zamestnancovi (úroveň bezplatných MOOC (Massive Open Online Course) kurzov).
 4. **Účasť na ďalšom vzdelávaní** v oblasti profesijného rozvoja vysokoškolských učiteľov je na UNIZA **posudzovaná** v rámci každoročného „Komplexného hodnotenia zamestnanca“ a pri výbere zamestnanca na dané pracovné alebo funkčné miesto.
 5. Všetkým vysokoškolským učiteľom sa odporúča kontinuálne sa vzdelávať. Témy vzdelávania by sa mali preukázateľne viazať na kompetenčný profil vysokoškolského učiteľa UNIZA a identifikované roly. Počas profesijnej kariéry by mali vysokoškolskí učitelia rovnomerne rozvíjať svoje kompetentnosti vo všetkých troch oblastiach ďalšieho vzdelávania.
19. Pôvodné Prílohy č. 1 a 2 tejto smernice **sa rušia**.
20. Pôvodné Prílohy č. 3 a 4 **sa menia** na Prílohu č. 1 a Prílohu č. 2 a ich pôvodné znenie **sa nahrádza** novým znením.

21. **V článku 9 sa pôvodné znenie odseku 1 nahrádza novým znením** takto:

„Neoddeliteľnou súčasťou tejto smernice sú:

Príloha č. 1 - Štruktúra 2. stupňa ďalšieho vzdelávania vysokoškolských učiteľov vo vysokoškolskej pedagogike na UNIZA.

Príloha č. 2 - Štruktúra 3. stupňa ďalšieho vzdelávania vysokoškolských učiteľov vo vysokoškolskej pedagogike na UNIZA.“

Článok 3 Záverečné ustanovenia

1. Ustanovenia Smernice č. 228, ktoré nie sú dotknuté týmto dodatkom, ostávajú v platnosti v pôvodnom znení.
2. Dodatok č. 1 bol prerokovaný Vedeckou radou UNIZA dňa 27.3.2025 a schválený Akreditačnou radou UNIZA dňa 3.4.2025.
3. Dodatok č. 1 nadobúda platnosť a účinnosť dňom jeho schválenia Akreditačnou radou UNIZA.

prof. Ing. Ján Čelko, CSc.
predseda Akreditačnej rady UNIZA

Štruktúra 2. stupňa ďalšieho vzdelávania vysokoškolských učiteľov vo vysokoškolskej pedagogike na UNIZA

Celkový rozsah vzdelávania: 40 vyučovacích hodín / 5 rokov

Fázy vyučovania	Identifikované KLÚČOVÉ roly vysokoškolského učiteľa	Identifikované ŠPECIFICKÉ roly vysokoškolského učiteľa
Príprava a plánovanie	tvorca obsahu /štruktúry predmetu a materiálov na vyučovanie	poradca, kritický priateľ vo vzťahu ku študentovi
Realizácia	sprievodca učením	
Hodnotenie	objektívny hodnotiteľ študenta	tvorca odborných článkov a publikácií
Sebareflexia	sebarefektujúci hodnotiteľ kvality výučby	

Štruktúra 3. stupňa ďalšieho vzdelávania vysokoškolských učiteľov vo vysokoškolskej pedagogike na UNIZA

Celkový rozsah vzdelávania: 24 vyučovacích hodín / 5 rokov

Fázy vyučovania	Identifikované KLÚČOVÉ roly vysokoškolského učiteľa	Identifikované ŠPECIFICKÉ roly vysokoškolského učiteľa
Príprava a plánovanie	tvorca obsahu /štruktúry študijného programu a materiálov na vyučovanie	poradca, kritický priateľ vo vzťahu k pracovnému tímu
Realizácia	prednášajúci a sprievodca štúdiom	
Hodnotenie	objektívny hodnotiteľ kvality študijného programu	tvorca odborných článkov a publikácií
Sebareflexia	vzor správania, profesionál v odbore a učiteľský vzor	